

מילי דמלכא

שיחות ומאמרים שזכינו לשמוע מאת
כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

צער הגלות
לגלות רצונינו האמיתית

יו"ל ע"י
מכון שפה ברורה
שע"י חסידי קאסוב
פ' פנחס תשפ"א לפ"ק

- אחים יקרים אחים לדעה -

הננו בזה בקריאה של חיבה לכל קוראינו ואנ"ש היקרים שיחי
שהיות ומלאכת הכתיבה, העריכה, וסידור הגליונות, שיהיו באופן נאה ויאה ומכובד עולים ממון הרבה,
וכדי להוציא את הגליון אנו צריכים את עזרת הציבור החפץ ורוצה בקיומו

אנו פנים לעזרת הציבור הושיטו ידכם והרימו את נדבת לבכם לתרום מתנה יפה ונכבדת

וההזדמנות נאותה לתרום לעילוי נשמת יקירכם אשר בוודאי תהא
לטובת נשמתם זכות הפצת דברי תורה האלו
וגם בעת שמחתכם תבוא הברכה לכם ולביתכם

והנצחתם תונצחו בתוך הקונטרסים לפרסם עושי מצוה

ובכן אלו הרוצים בהנצחה או החפצים לתרום עקב שמחה וכן מי ברצונם לתרום לעילוי נשמת

יפנו לר' מאיר גאדינגער הי"ו במס' 917-686-5892

או להתקשר ע"ד אימייל ל **toraskosov@gmail.com**

וזכות הגדול של זיכוי הרבים תעמוד לכם להתברך בכל מילי דמיטב

צדקת רבי מאיר בעל הנס - כולל קאסוב

געדענקט די הייליגע סגולה פאר
ליכט בענטשען און ביי אלע אייערע
שמחות כמנהג אבותינו ורבותינו

**לשמוע דרשות, ושיעורים שונים מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
וכן למודעות ומאורעות שונות בקרב קהילתינו הק'
יש להתקשר לקו "קול קאסוב"**

במס' 917-686-5892-2004 או במס' 917-686-5892-2004 או במס' 917-686-5892-2004

כל הזכויות שמורות

להערות והארות או לקבל הגליון מדי שבוע בשבוע ע"י e-mail

יש לפנות להמערכת

במס' 917-686-5892

או אל **toraskosov@gmail.com**

נערך ונסדר ע"י:

ישר גראפיקס
347.528.6918

זכות הוצאות השבת קודש

פרשת פנחס

בצל הקודש בירושלים עיה"ק

ידידינו היקר שביקרים מאד נעלה

איש האשכולות העושה גדולות

מסור בלו"נ לכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

בכל עת ועונה

מו"ה יואל פעדער הי"ו

יזכהו השי"ת לראות רב נחת דקדושה מתוך

רב ברכות ושובע שמחות, ומתוך עושר ואושר

והרחבת הדעת וכט"ס

צער הגלות – גלות רצונינו האמיתית

א.

של מרנן רבוה"ק מאורי הגולה תלמידי אור שבעת הימים מרן הבעש"ט ז"ע ללמדינו על הבטה הנכונה והראויה על מצבינו ומה מוטל עלינו לחשוב ולעשות בעת כזאת. ונקדים בדברי רבינו הגדול המגיד מ'קוֹזניץ ז"ע בספרו יקר מפז (הפטורה לפרשת שמות) עה"פ (ישעיה כז, ט) 'לכן בזאת יכופר עון יעקב וזה כל פרי הסר חטאתו', וזל"ק "ויש לדקדק למה פתח "בזאת" - לשון נקיבה, וסיים "בוה" - לשון זכר. ויש לומר דכתיב (חבקוק גיא) 'שמש ירח עמד זבולה', וצריך להבין למה לא כתיב 'עמדו זבולם', אלא שמש וירח - זה הקב"ה, דכתיב (תהלים פד, יב) 'שמש ומגן ה' [ולכן כתיב בלשון יחיד 'עמד זבולה', דשניהם רומזים על הקב"ה יחיד ומיוחד]. וכמו דאיתא (סנהדרין לט.) ששאל מין אחד, אתם אומרים שכל ביה עשרה שכינתא שריא, והלא כמה ביה עשרה בעולם, וכמה שכינות יש. והשיב לו - זריחת השמש שבביתך, למה אין אתה מגרשה מביתך, אלא מפני שממלא כל העולם. ומה השמש שהוא רק אחת מממששיו - כך

הנה אנו עומדים עכשיו בימי בין המצרים, עת שאנו מבכים מרה על חורבן ביהמ"ק וביותר על הגילוי שכינה שהיתה מנת חלקו של בני ישראל אז, ומתאוננים על מצבינו הדל בגלותינו המר כשחושך יכסה ארץ וההסתרה גוברת מיום ליום ואין אנו רואים ומרגישים את אור ה', אשר זה עומד לנו לשטן בכל עת בעבודתינו כשאנו רוצין להעלות את עצמינו מעלה מעלה לזכות לקרבת אלוקים וליהנות מזיו שכינתו, אבל דא עקא שעם כל צעד קדימה אנו נופלים נגדו עשר אחרונית ואנו מתרפקים "אויף גראדע ווענט", ואנו שואלים ואמרים, על מה עשה ה' ככה, ומה תכליתנו במצב הדלה הזאת, והאיך אפשר לנו עם כל הני עיכובים והסתרות לקרב את גאולתינו ופדות נפשינו אשר על זה אנו מחכים ומצפים בכל עת ובכל רגע.

הקב"ה משפיע שפע תדירי כזריחת אור השמש בכל מקום, וצער גדול הוא לו ית', כשהתפללות צועקים, עבור שיש מסך המבדיל ומפסיק וננסה לבאר הענינים עפ"י מה שראינו ולמדנו בדברי קדשם

צער הגלות – לגלות רצונינו האמיתית

שמחה. וצריך להבין מלת 'הנה' - שנאמר כאן [שהרי איזה שמחה יש לפנינו מצעקת בני ישראל]. [וביאור הדבר] מפני שאם ח"ו עוברים רצונו, אזי ח"ו התפלות צועקים - כי אינם יכולים ליכנס לפניו יתברך, והיא צער לפניו שרואה בניו בצרה ואין מושיע, כמאמר המשורר (תהלים מד, כד) 'עורה למה תישן ה', הגם שאין שינה לפניו ח"ו, שנאמר (שם קכא, ד) 'הנה לא ינום ולא יישן שומר ישראל', אלא שאם ח"ו עוברים רצונו עושה עצמו כישן, ולא יכול להושיע כביכול.

וזה אמר הקב"ה למשה - "ועתה הנה" - הוא שמחה ש"צעקת בני ישראל בא אלי", ושמחה לפני שאושיע את בני. וזה פירוש הכתוב "לכן בזאת יכופר עון יעקב" - שתראה לעשות תשובה כל כך, עד שיכופר הפגם שפגמתי "בזאת" [שהוא כינוי להשכינה, בחינת ירח כנ"ל]. וזה "כל פרי הסר חטאתו" רצה לומר שתעשו תשובה, כדי שיהיה להקב"ה תענוג במה שנקרא "זה" [המורה על קוב"ה - המשפיע]- שישיע לבני ישראל כל טוב, "כי פרי" - רצה לומר, תענוג [יהיה לפניו ית', מזה שיוכל להושיענו], "עכלה"ק.

הקב"ה לא כל שכן. הרי שדימו חז"ל אותו כביכול לשמש.

ונבאר זה, דכמו השמש הוא אור זורח בכל יום בלי גרעון, והירח זורחת פעמים בתוספת ופעמים בגרעון, שאם היא עומדת בכיוון נגד השמש - גדל אורה, וכל מה שמתרחקת מהשמש - נגרע מערכה. כן הקב"ה כביכול, זורח בכל העולמות באין גרעון ח"ו, אלא הגרעון הוא בהמקבלים, שאם אדם עובר ה' כראוי, אז זורח בו הקב"ה, וזה נקראת שכינה שב"ן י"ה. וכן מצינו בנתן צוציתא (ע' רש"י סנהדרין לא: ד"ה לדיוו ליה^א) שהיה נואף כל ימיו, ובסוף תבע לזונה אחת, ואמרה לו - אוקיר למרך, ועל ידי זה כבש יצרו ועשה תשובה, והיה מאיר צוציתא דנורא באנפוהי.

ואם בני אדם אינם עובדים כראוי ח"ו, אזי הוא כמו פגם הירח כביכול. לא שהפגם הוא בו ח"ו, רק הפגם הוא - מה שהשם יתברך רואה ח"ו בצרתם, ועושה עצמו כביכול בלא יכול להושיע. כמו שבארתי הפסוק (שמות ג, ט) "ועתה הנה צעקת בני ישראל באה אלי" ואמרו חז"ל (ספרי קרח פ"ד) כל מקום שנאמר 'הנה' הוא

א. וז": ומצאתי בספר הגדה שהיה מר עוקבא בעל תשובה, שנתן עיניו באשה אחת, והעלה לבו טינא ונפל בחולי, ואשת איש היתה, לימים נצרכה ללות ממנו, ומתוך דוחקה נתרצית לו, וכבש יצרו ופטרה לשלום, ונתרפא, וכשהיה יוצא לשוק היה נר דולק בראשו מן השמים, ועל שם כך קרי ליה ר' נתן צוציתא [במסכת שבת נו:].

ולבאר דבריו ז"ל יש להקדים מה שמצינו אצל משה רבינו ע"ה מה שלא מצינו אצל כל ישראל, והוא מה דכתיב (שמות לד, כט-לד) 'ויהי ברדת משה מהר סיני ושני לחת הערת ביד משה ברדתו מן ההר, ומשה לא ידע כי קרן עור פניו דבברו אתו, וירא אהרן וכל בני ישראל את משה והנה קרן עור פניו ויראו מגשת אליו וגו' ויכל משה מדבר אתם ויתן על פניו מסוה, ובכא משה לפני ה' לדבר אתו יסיר את המסוה עד צאתו ויצא ודבר אל בני ישראל את אשר יצוה'.

מבואר הדבר כי הגם שלבני ישראל הוצרך משרע"ה שיתן על פניו מסוה, כי קרן עור פניו ויראו מגשת אליו, הנה בכוא משה לפני ה' לדבר אתו הסיר את המסוה, וכן בעת שמסר את התורה לכלל ישראל הסיר את המסוה, ורק ככלות משה לדבר אתם, נתן על פניו את המסוה. והסיבה הוא שמשרע"ה שעליו נאמר - בכל ביתי נאמן הוא, פה אל פה אדבר בו ומראה ולא בחידות, הוא בבחי' בתי גואי, וסגי לו לבוש הדק, כמו המלך כשהוא עם בני ביתו כביכול, וע"ד שיצא שם המפורש מפי כה"ג הנכנס לפני ולפנים בביהמ"ק, אבל בני ישראל אשר אינם בדרגת משה הם בבחי' אנשים המקבלים את המלך כשיוצא לדרך בכל הגבולין, צריכים ל'לבוש הגס' יותר כדי לקבל את האור, והם הם המסכים המבדילים בינינו לבין אבינו שבשמים.

בביהמ"ק היה סגי לבוש הדק, ומזכירים השם בשם המפורש, משא"כ במדינה בכינויים

מבואר הדבר כי דימה את השראת השכינה 'שכן י"ה' - כדוגמת השמש המאיר ושוכן כאחת בכל מקום, והוא ית' עומד מוכן ושמה להשפיע לבני ישראל כל מילי דמיטב, ולא עוד אלא כל מאויו של בעל הרחמים כולו, הוא לגלות רצונו הפשוט להיטב עם בריותיו, אשר לזה עלה ברצונו ית' לברוא את העולם, רק שהחסרון הוא בהמקבלים אשר אינם יכולים ואינם ראויים לקבל ההארתו והשפעתו.

והנה כדאי לבאר דבריו הק' ביתר עומק, ולהאיר לנו הדרך האין ליעשות כלי קיבל להשפעתו ית' יש להקדים מקודם מש"כ הוא ז"ל (שארית ישראל פ' נשא) בין השגת 'לבוש הדק' בשם המפורש בביהמ"ק, לבין השגת שמות הכינויים בכל מקום, ושם דבריו הק' לבאר מה דאיתא במדרש (נשא פרק יא, ד) 'מכאן אמרו במקדש בשם המפורש ובמדינה בכינוי'. וזל"ק "והוא כמו"ש (סנהדרין כב:) המלך אין רואין אותו כשהוא ערום. וגם במקדש הוויתו ית' שבלי אותיות, מזכירין על ידי שם המפורש, והוא נקרא ג"כ לבוש דק, כמו המלך כשהוא עם בני ביתו, משא"כ כשיוצא לדרך אזי מלביש עצמו בלבוש גם יותר, על כן בגבולין בכינוי".

צער הגלות – לגלות רצונינו האמיתית

(פרשה יג, ג) 'כל אמרת אלוך צרופה (משלי, לג ה) רב אמר לא נתנו המצות לישראל אלא לצרף בהן את הבריות. וכל כך למה שנאמר (תהלים יח, לא) מגן הוא לכל החוסים בו' וזל"ק "היות הוא ית' ויתעלה בלי סוף, ואי אפשר לבשר ודם לדבק בו ית', כי אם על ידי התר"ג מצות, שהם כלים וצינוריות, שעל ידי המצות יהיו יכולים ליהנות מאורו ית'. וזהו לא נתנו המצות אלא לצרף בהם הבריות, שיהיה להם צירוף ודביקות אליו ית', וכל כך למה, מגן הוא וכו', כמו שצריבין למגן - שיוכלו להשתמש לאור השמש, בן המצוות הם המגן. כמו שנקראים - חלוקא דרבנן, שעל ידו יוכלו להנות מאורו ית'".

והוא ע"ד שביארנו כי אור ה' הוא בבחי' השמש המאיר באור מופלא בכל מקום וזמן, רק שכולו תלוי כפי המקבלים 'מען דארף קענען דערהייבן' לקבל את גודל בהירות האור ב'לבוש דק', ואם אין אדם בדרגת משרע"ה, אזי רק ע"י תורה ומצות ובפרט ע"י לבושי המצות כגון שלובש 'בגד של ציצית', או פאר התפילין על ראשו וזרועו, הרי עם לבושים הללו, יש לאדם אחיזה באור הבהיר העליון, בלי להתבטל כליל מאורו הגדול.

ובאמת המסכים שנתהווים לצמצם את אור השמש והארת אלקית בעולם, זהו לטובת הנבראים, כי אחרי שבני אדם אינם עובדים כראוי ח"ו, אזי הם יורדים דרגא, כך כי בדרגתם היו מסנוורים ח"ו מגודל האור, והן אמת כי ע"י המחיצות נגרם מסך, הגורם שגם צעקת בני ישראל לא יעלו, אבל בלא זו המחיצות היו בני אדם מתבטלים מגודל האור.

אמרת אלוך צרופה, שע"י לבושי תו"מ יהיה לבנ"י כמגן - לחברם בצירוף ודביקות אליו ית'

אמנם נתן לנו השי"ת לבושים אחרים אשר על ידם אפשר לנו להתדבק אליו ית' ועכ"ז לא להישרף מפני אשו הגדולה - כי אש אוכלה הוא, והוא ע"ד התורה והמצות אשר נתן לנו השי"ת אשר על ידם אפשר לנו להתקשר ולהתדבק בו ית' מבלי שיהיה לבושים אלו מסכים מבדילים בינינו לבין אבינו שבשמים, רק אדרבה הם מקרבים אותנו לאורו ית' וליהנות מזיו שכינתו ובכל זאת הם מגינים עלינו מפני אורו הגדול, והוא ע"ד המבואר בזוה"ק אשר המצות משתמשים לבוש להנפש בג"ע להגין עליה מפני גודל אור קדושתו ית'.

ובזה ביאר המגיד ז"ל (שארית ישראל שם פ' שמיני) את דברי המדרש

ה צער הגלות – לגלות רצונינו האמיתית

ב.

מתקשטת בקישוטיין ומסדרת הקישוטיין לכבוד יום החג, הוא הנשואין שיבא. ומבשרי אחזה, כמו שלמטה הכלה מתחלת להתקשט לפני הנשואין, כן למעלה. וזמן הקישוטיין מסתמא שני שבועות - כיון שמצינו שלפחות דורשין ב' שבועות קודם. והנה מדרך ארץ שבשעת שהכלה מתקשמת, אין רשות לאדם ליכנס ואפי' לחתן, וכמו שמצינו ראה לזה ממאמר הזוהר (פקודי ח"ב רלח. ד"ה ויביאו את המשכן ולא יכול משה לבוא וגו' עי"ש) ולכן ניחא הטעם לנעילת השערים למעלה ארבעה עשר יום קודם החג, ואין רשות לשום אדם ליכנס.

אמנם מצאנו עצה טובה כשהאדם מקטין ומשפיל את עצמו לפני בוראו ית"ש בראוי, ומתקטן לפני אביו, אז אין נעילת שער לפניו, למשל כמו הילד הקטן שיונק משדי אמו גם בעת שמתקשמת, כי אין בושא לפני קטן כידוע. וכן הענין כשמקטין האדם את עצמו ברוחו הנמוכה, אז יוכל לבא אל שער המלך.

והענין זה לפי דעתי רומז בפסוק 'אלה' אזכרה ואשפכה עלי נפשי, כי 'אלה' גימ' ל"ו, דהיינו כשמגיע יום ל"ו בספירה. א"כ בלילה מתחילים הב' שבועות שלפני החג - וינעלון תרעי, לכן **אשפוך את נפשי**. אעבור בס"ך, רומז ב' סך, כי סך הוא לשון מספר, כלומר איך אעבור ב'

והנה יש עוד דרך להאדם להסיר מעליו את כל הלבושים המונעים ממנו לקבל שפעו או"ס ית' אף שאינו עומד עדיין במדריגת משה רבינו ע"ה, והוא ע"ד ביטול מוחלט להבורא ית"ש עדי שאינו מרגיש בעצמותו כלום, ואחרי שהאדם מתחזק והאדם מתעמק להתבטל בתכלית הביטול, ולא להסתכל על אופני לבושי הסתר, וכמה יש לנו המשכת השפע הגלוי, אזי באמת קרובים לקבל את השפע ביתר עז, כי בזה נעשה בן בית למקום, וממשיך את השפע בכל מקום, ובכל עת וזמן, והוא ע"ד הדבריו הידועים של מרן זי"ע (תהלים תהלות ישראל קאפיטל מב ה', וי"א כי נראה שזה כ"ק בנו הרה"ק ר' משה זי"ע והובא בעבודת ישראל ליקוטי תהלים במעט שינויים) לפרש את דברי הזוהר (רעיא מהימנא בהעלותך קנב:) על פסח שני - **דהא עד שבעה יומין תרעין פתיחין מכאן ולהלאה ינעלין תרעי**, והנה לפי דבר הזוה"ק ינעלון תרעי שני שבועות קודם חג השבועות, אשר לא כן הדעת נותן, ואדרבא כל הקרב יותר אל החג, מהראוי שיפתחו השערים יותר כדי להשיג הקדושה והבהירות להכנה דיו"ט.

זול"ק "ונראה לתרץ, דכיון דאמרו חז"ל (פסחים ו:) שואלין ודורשין לפחות ארבעה עשר יום קודם יו"ט, א"כ מסתמא גם למעלה הכלה

ו צער הגלות – לגלות רצונינו האמיתית

מסירת נפש הכי גמור על קדושת שמו ית', אשר הוא למעלה מטעם ודעת לגמרי, ואז ברגע שהאדם עומד בנסיון, הרי שבר בזה את כל ההעלם והמסך בבת אחת, וזוכה לדרגת משרע"ה אשר נאמר בו 'פה אל פה אדבר בו' ומראה ולא בחידות, כי זוכה להשיג את אחדות הבורא ית' בלי שום אמצעי.

כל אשר חפץ ה' עשה, כי אין כח חסר פועל, וברגע שעלה ברצונו להטיב מטובו הרי השפע נשפע, משא"כ באדם מחשבתו לבד לא תפעל שום דבר, כי רצונות החומריות מבלבלים ומעכבים

וביאור הענין, כי הנה באדם הגשמי כאשר יעלה ברצונו לפעול איזה פעולה הנה מחשבתו לבד לא תפעל שום דבר כי למטה הרי הכח חסר הפועל, משא"כ למעלה, שבו ית' אין חסר פועל, הרי תיכף ומיד כשעלה ברצונו ית' בריאת והתהוות כל העולמות הנה תיכף ומיד נבראו.

והאריכו בזה בדרושי חסידות (דרך מצותיך, מצות האמנת אלקות, ובמאמרי תרס"ו להרשב"ז ז"ל, ד"ה וילך איש) כי זהו שכתוב 'כי כל אשר חפץ הוי' עשה', ואשר זה אחד ההבדלים בין הבורא להנברא, שאצל הנבראים אף אחר שיודע ורוצה בבירור מה לעשות,

מספרים שהם ב' שבועות הנ"ל. אכן מחמת שפיכת הנפש ונמיכת הרוח, אדמה לתינוק היונק משרי אמו. וזה נרמז במלת 'אדד"ם' שצירופו א"ם - ד"ד, כנ"ל בסוד הניקה, וממילא נעשה הצירוף א"ם ג"ל, כנודע מכתבים, והיינו שעל ידי כן האם מגלה את עצמה לפני בנה הקטן והשערים נפתחים כנ"ל, וע' בכתבי האר"י והבן".

יש שעושה האדם מעשה מסי"ג, ומעביר המסך וממשיך אורו ית' בלי מסך, שלא כפי ערכי לבושי המצות השייכים לדרגתו

אמנם הרי עם כל זאת לאו כל אדם זוכה לדרגה הלז, ומגודל חסדו ית' אשר רוצה להשפיע מטובו שפע עד בלי די ובלי שום מסך מבדיל ומפסיק. לכן יש שמסבבים מן שמיא נסיונות ומצבים כאלו של נסיון יוסף צדיקא, ולידחק את צעדי האדם מכל הצדדים, כך שאין לו דרך כי אם שיצא מסירת נפש ורצון' הכי פנימי ואמיתי שבאדם למסור נפשו עבור קדושת שמו ית', ובלי שום לבושי שכר גשמי ורוחני כל דהו, וכנאמר שם 'ויעזוב בגדו בידה' שזה רמז – על מצב שמצד לבושי מצות אשר ישיג אור ותענוג אינו מוצא שום מבוא ודרך לצאת, ואין לפניו כי אם

צער הגלות – לגלות רצונינו האמיתית

ז

ה'רצון', כי ברגע בשעה שעלה ברצונו ית' לברוא את העולם – מיד נברא העולם, נמצא כי יש כבר את השלמות של הפועל ברצון, וזה הכוונה 'כל אשר חפץ הוי' עשה' [ע"ש בדרושי חסידות רביס].

נמצא גם, כי מאחר שהקב"ה הוא הטוב ומטיב, א"כ היות וברצונו ית' להטיב עם בריותיו, יש בו כבר את השלמות של פעולת החסד ושפע טוב, והרי זה נפעלת תיכף להשפיע חסדו וטובו לכל באי עולם בכל עת וזמן בשווה. אך במה נמצא חילוקי השפע, הרי זה כולו תלוי בה'מקבלים', ואם בני אדם אינם עובדים כראוי ח"ו, אזי הוא כמו פגם הירח כביכול המקבל מן השמש [כנ"ל], **נמצא** כי כל גירעון השפע הוא בהמקבלים, כי שייך שבני אדם יעשו מחיצות, עד שאפילו הצעקה שאדם צועק מתוך צערו לא ישמע למעלה, והקב"ה עומד וממתין להושיעם ולהשפיע עליהם כל טוב, אבל התפללות צועקים - כי אינם יכולים ליכנס לפניו יתברך, והיא צער לפניו שרואה בניו בצרה ואין מושיע [כנ"ל].

המסי"ג מגודל הדוחק שבעת נסיון מגלה רצון הכי פנימי שבאדם, המעביר את כל המסכים

ובזה יש לבאר הנ"ל ולבאר עמה גם כל יסורי הנפש והגוף אשר עוברים על האדם, דהנה נראה - אז

ואף גם הוא נמצא בכחו ויכלתו, הרי עד שלא יגמר הדבר 'בפועל ידיו' אין לו כלום. נמצא כי כל פעולת האומן מתייחס לפעולותיו, וכגון הרוצה לבנות בנין, הרי אף אחר כל ההכנות הרבות, ואף אם כל צרכי הבנין עומדים הכן, לא ייאמר בו שהבנין כבר עומד וקיים, כי פשוט שעוד שייכת כל מיני עקולי ופשוורי בדרך, ועוד נצרכה לפעולותיו של האדם להשלימה.

ומה עוד אם זה דבר הנוגע לעבודת הבורא ית', הרי אף אחרי שיגמור אדם בדעתו ואחרי שכבר חשב במחשבתו חשבון הנפש עמוקה ואף ירד בה לפרטי פרטים, עד כי גמר בדעתו באר היטב להשתנות לטוב, הרי עם כל זה - עוד יש יצר הרע העומד בצדו להעמיד בדרך כל מיני בלבולים וטרדות, והמציאות הוא - שעצמיות גוף אדם הנברא - הוא המעכב הכי גדול, שבקל ימצא תואנה, כך שסוף כל סוף ימצא האדם את עצמו במצב שאין יכול להוציא את תוכניותיו מכח אל הפועל.

כל זה הוא רק ברצון ומחשבת הנברא, אבל לא כן אצל הבורא היחיד ומיוחד שאצלו אין חסר פועל, וכל אשר חפץ הוי' עשה, ואצל כל יכול בעל היכולת כולם, לא שייך ברצונו כביכול שום עיכוב מלעכבו להוציא מן הכח לפועל. וביתר עומק, לא רק שאין שום עיכוב שיש לעכבו ח"ו, אלא כל הפעולה מתייחס אל

צער הגלות – לגלות רצונינו האמיתית

שורש רצון העליון, ואף שנראה 'או מיר שלאנגן זיך אן א חשובן, מען איז נישט אונטרעסירט אין אונז' הסיבה הוא כי בזאת רוצים להעלותינו למקום הכי עליון 'שורש הרצון הכי עליון', אשר משם הוא תיקוננו, והוא רק כשאנו יודכנו ויתבטלו כליל, ורק בזה האופן יכולים להשיג סוד הטיבה ברצונך' את ציון, להשיג רצון הכי עליון, כנ"ל.

ומפרש שם הפסוק - נראו ראשי ההרים [היינו שנתגלה סוד הרצון - שורש וראשי הדינים, ראשי הרים וצוקים הקשים, שהם אך רחמים ורצון] כי ראש הר, הוא ק"ד - אותיות שקודם להר [נמצא כי ראשי הרים רבים הוא קדק"ד - היינו הרצון שבמח שבראש, וגם רמז בכפל הלשון סוד רצון שברצון הנסתר, המתגלה אך בשורשי הדינים], ונתגלה הרצון.. ולהורות שכל ההרים - הצוקים הקשים, הם ברצון הבורא ב"ה, [ושעשור לחודש (טבת), שאז סמך מלך בבל על ירושלים להחריבה] הוא יו"ד, שביו"ד (בחי' ראשית) הוא קדקד, קדקד בחי' הרצון ג' ראשונות [כתר, חכמה, בינה], והגם שקדקד גימ' יצחק (דינים) הכל ברצון הבוב"ה להמתיקם, ובו (בחודש טבת) סמך מלך בבל (על ירושלים), שמבלבל השכל (בבל מלשון בלבול) והוא (בב"ל) בגימ' ד"ל - שהקב"ה בוכ"ה (בגימ' ד"ל עם הטיבה), ומוריד הדינין ל'ימא רבא, וממתיק, ולכן בבל הוא

דער אויברשמער האט געמאכט אזא מציאות, אזא מצב, אז דער מענטש ווערט אינגאנצן אינגאנצן פארלוירן, ער ווייסט זיך נישט וואו אהין צופהן, וצו עק מפנימיות נפשו 'מאין יבוא עזרי', הנה מה שנעשה במצב כזה הוא, שכל לבושי וחשובנות האדם נעשים כלא היו, 'עם שווימט ארויף דער אמת/דיגער אמת, ורצונו הפנימי האמיתי, ער שמרעכט זיך צו הייבן צום אמת'ן אמת, און אפלאזן אלע לבושי וכיווי עולם', ואז מתדבק האדם לרצונו ית' להשפיע לבני' כל טוב, ואזי כשיזכה להתדבק למקור שורשו של הרצון העליון אז כבר מאליו נשפע עליו כל טוב, ע"ד שביארנו לעיל שכל פעולותיו ית' מתייחסים אל רצונו, ושכהאדם הוא במצב כזה שגם אצלו אין שום כח חסר פועל היות וכל מאוויתו הוא עכשיו רצונו הפנימי, היות ורואה שלא שייך אצלו לעשות כלום בפעולותיו, אזי מתדבק לרצון העליון בבחי' משה רבינו ע"ה. וזה הביטול הכי מוחלט והתגלות הכי עליון של רצונו הפשוט עדי שיזכה אז להתדבק אל רצון העליון בלי שום מסך המבדיל ולהינות מזיו שכנתו ע"ד ישר ולזכות להשפיע מטובו כל טוב.

ובענין הלז כתב מרן המגיד ז"ל בספרו הנורא ח"ן כללים (אות ל"ח) שבתוך ימי החושך, כביום עשרה בטבת - שאז סמך מלך בבל להחריב את ירושלים, בו מתגלה מקור

צער הגלות – לגלות רצונינו האמיתית

ט

ובדרך הלז יש לאדם בלבולי מוחין, והאדם 'דארף עם קענען דערהייבן', ולהראות אז - מסירת נפש 'און געטריישאפט' שלא יכפור בכל הטוב, ואל יבעט ביסורין, ושידע באר היטב, כי כולם רק הסתרות בפנינו ושבל "הצוקים הקשים, הם כרצון הנורא ב"ה" כדי שאנו יבקע אותה ויזכה לאור הגדול בלבוש דק בלי הלבושים העבים המסתירים אורו, כי באמת מצד הקב"ה הרי רוצה למאוד מאוד - און חלש'ט צו זוצן מיט זיינע קינדער בנן עדן, ולהטיב ולהאיר בנו מטובו הגדול, וכדברי הרה"ק מקאזניץ, אבל העיכוב הוא מצדנו ולטובתנו.

ובזה יבא לביאור דבריו הק' במה שכתב בענין נתן ציצותא, שכענין הנ"ל יש באדם מצבים שאדם יעשה פעולה לזכך את נפשו למאוד, ע"ד מה שפעל - נתן ציצותא [כנ"ל] שמסר נפשו לכבוש את יצרו באופן נפלא, אזי בכח התשובה הכי נעלה, זוכה האדם לקבל את גודל בהירות אור, שלא כפי ערכי כלי לבושי המצות אשר בקרבו [כשהם מאירים בו באור ישר], והוא אחרי כי בכח התשובה זיכך וביטל את גופו הרבה יותר מכפי ערכי לבושי נפשו, ולזה היה מאיר צוציתא דנורא באנפוהי [אור הנר דלק על ראשו] מאור הבהיר העליון [וכנ"ל ממה שכתב בספרו יקר מפז].

שש"ך (מלשון שככ"ה) [[עכ"ל (עיי"ש כל הענין)].

ע"י שעוברים זיכוכים בחי' הדק היטב, משיגין סוד ג' ראשונות בחי' קדק"ד, אור הכי נעלה ועליונה

ואפשר להוסיף כי כדי להשיג סוד ה'קדקד' וג' ראשונות, צריכים לעבור זיכוכים ויסורים, בחי' 'הד"ק היטב', וזה גם רמז באותיות ק"ד, והגם שלפעמים האדם נמצא עי"ז בבלבול הדעת למאוד, ובפרט כשמתעוררים בו כל החמדות ותאוות וכל הבלבולי מוחין, הרי עם כל זה - סוף סוף זוכה להוציא "רצונו הפנימית" וזוכה עי"ז שיאיר בו סוד רצון העליון, ושיאיר ה' פניו אליו.

ונמצא כי שני דרכים למקום, יש שזה בא בדרך קלה, וע"ד שהיה במשה רבינו ע"ה שהאיר בו באור השמש, ובלבוש דק למאוד, כך בכל דור ודור - היו זמנים שעלה ברצונו הפשוט להמשיך לנו מאותו אור הפשוט באופן הקל, ואבינו אב הרחמן 'טוהט אלעם און דער וועלט' להאיר לכל העולם מאור השמש המאיר, כמו שהיה בעת מתן תורה וקרי"ס.

אבל לעומת זה יש גם דרך, של 'אור הירח' המתכסה בלבושים ומסכים, והלבנה מתקטן למאוד,

צער הגלות – לגלות רצונינו האמיתית

ג.

במקום שנאמר 'וכל אדם לא יהיה באוהל מעורד בבואו לכפר בקודש', ויתעלה מ'לבושי אדם', עד שיהיה ראוי להתייחד בקודש הקדשים בהשגות הכי נעלות.

עומר שעורים, מלשון 'שיעור ורצון', כי בא לבודקם כסוטה, ולהודיע לבאי עולם צדקת ישראל ורצונם הקדוש, כי לא במרד ובמעל חלילה מרינו את פיך, כי רצון ישראל שלם לעבוד את ה'

ועד"ו בא הקרבת העומר, וכמו שהאר"ך בזה מרן הדברי חיים זי"ע (בדרושי פסח דף סג. ובעוד מקומות שם) על מה דאיתא ברקנטי (עם פי' הלבוש) שהביא המדרש 'אל יהא מצות עומר קלה בעיניך, שהוא בא לעשות שלום בין איש לאשתו', ופי' הרקנטי - ע"פ הזוה"ק דאיתא, שהעומר הוא כעין מנחת קנאות - שהסוטה מביאה של שעורים לבודקה אם טהורה היא, הכי נמי כנסת ישראל נקראים אשה, כמו"ש וארשת"ך לי וגו'.

וביאר הדברי חיים, וזלה"ק "הנה כשהיו ישראל במצרים היו המצרים משחיתים את דעתם, ע"י שהעבידו אותם בעבודה קשה, ולכן קצרה נפשם לעבוד השם, וכמ"ש בתוכחת יחזקאל לישראל - על שמצרים עגבו במ כדרך הנואף, ועי"ז

עבודת הקטורת - לכתש את עוביות החומר הדק היטב וכפי הזיכוך כן יעלה ריח הבשמים לצרכי היחוד והזיווג

והנה דרך זיכוכי הללו, הוא ע"ד 'עבודת הקטורת' המזכך את הדינים והגבורות לאט לאט, ולכן לכל יחוד פנימי ואמיתי משתמשים עם הקטורת. ולזאת היחוד נצרכה הכנה של כתישת הסממנים, ומה היו אומרים 'הדק היטב היטב הדק' מפני שהקול יפה לבשמים, והוא שעם דרכי העבודה ילמד האדם לזכך את לבושיו העבים, ולרקעו עד שייעשה 'הדק' היטב - בלבוש דק, ועם כל זיכוך וזיכוך מתקרב האדם ומסיר מניעות עצם עוביות הגוף מלהתדבק למעלה. ואז קול יוצא להתייחד למעלה בבחי' ה'בשמים', וכידוע שהבשמים רומזים ומעוררים לזיווג, וע"ד שהזדרכו ישראל במתן תורה, והתייחדו עם הקב"ה כשהקב"ה הוציא את כל הבשמים שבגן עדן - לעדנם ולהעלותם ביחודא שלים.

ובערב יום הכיפורים שהכה"ג היה צריך להתעלות עוד יותר, היה מחזירים את הקטורת כדי לקיים מצות 'דקה מן הדקה' להזדכך ככפליים, עד שהכה"ג 'האט זיך גוט אוועק געשמעלט' באופן שלבושי גופו ייעשה כלא לבוש, ויאיר ה' פניו אליו, כך שיהיה מוכן ליכנס לפני ולפנים

- כמאמר המדרש אפי' גלגל חמה מעפר נברא - מעפר של כסא הכבוד, ומשם מכסא הכבוד נגזרו נפשות הישראלים, והוא מעלה הצורה, והגם שהנפש הוא המעלה הפחותה מהחמש מדריגות נרנח"י, מ"מ ידוע שנעוץ סופו בתחלתו, ומקור הנפש הוא הרצון, ולכן רצון איש הישראלי בעצם טוב כנ"ל, וכמבואר ברמב"ם ז"ל - שרצון איש ישראל לעשות הטוב בעיני ה' [יעו"ש בהל' גירושין].

והנה האשה הסוטה שנאסרת על בעלה, הוא עיקר על שרצונה למעול מעלה באישה, כמבואר דבר זה בפוסקים, ולכן הסוטה נבדקת אם רצונה לטוב ולא נגד בעלה ולא נאסרה עליו, ועיקר הרצון מכונה בשם 'שיעור' דידוע דהרצון הוא מקור לכל המדות שבאדם, [ואם אין אדם מתעצם ומקמץ רצונו בטל כמעט, ורק צריך לצמצם הרצון לפי השכל והבנת אדם ומדותיו, ואז נשלם הרצון בגמר הפועלה, ולכן מכונה הרצון 'שיעור', בשם שיעור וגבול, וכן נתפרש לשון שערות שבאדם, שהמה בחי' צמצום מהמוח ויוצאים בשיעור וצמצום]. לכן צותה התורה לסוטה להביא קרבן שעורים, דענין הרצון 'מנחת שעורים', והוא נקרבה להורות שרצונה נתעלה להבחן לפני ה', אם טהורה היא, ולא מעלה ברצונה נגד בעלה. וכמו זה כללות אומה הישראלית נבחנת, אם לא במרד ובמעל חטאו במצרים, ורצונם ה' רק לה', וזה ע"י מנחות

הי' קטרוג על יצי"מ, מה נשתנו אלו מאלו (כמבואר במדרש אהר"י), והקב"ה הוציא אותנו ביד חזקה נגד המקטריגים, ובאמת הוא - כי נפש הישראל טהור וקדוש, ואם ח"ו לפעמים בא לידי עבירה אינו במרד ובמעל כמו"ש דהמע"ה, אם שכחנו שם אלקינו ונפרוש כפינו לאל זר הלא אלקים יחקר זאת, כי הוא יודע תעלומות לב, כי עליך הורגנו וגו', ולא במרד ובמעל ימעלו בני' בה', ולכן הוציא אותנו הקב"ה ביד חזקה נגד המקטריגים, וכמבואר במדרש - גבי קרי"ס שאמר הקב"ה למקטריגים, וכי אתה דן שוגג כמזיד וכו', כי רצון ישראל ה' תמיד לעבוד את ה'.

אף חומר של נפשות ישראל מתחת כסא הכבוד, ונעוץ תחלתו בסופן, ומקור נפש ישראל הוא הרצון - שבעצם טוב הוא

וזה בא מפאת נפשם היקרה, וזה נקרא 'חומר', כי בשר אינו רק לבוש, ונקרא בשר האדם, ועיקר האדם הוא חיותו, ויש בו חמש בחי' [נרנח"י] ואף על הנפש כבר קבע הרמ"ע, שהיוונים דימהו להחומר - שדומה לאשה מנאפת שמשתוקקת תמיד לצורה אחרת ונתפשט מצורה לצורה, והרמ"ע ז"ל שחק עליהם ועל דבריהם, כי המה בנפשם דברו, אבל נפש הישראל הוא ממרום הוצבו ונשמות ישראל מתחת כסא הכבוד, אשר זה עפר החומר של כל העולם

צער הגלות – לגלות רצונינו האמיתית

השבת היינו מבחי' 'תרחם' שבגימ' ע"ב, יניפנו הכהן ע"שן ולהודות לה' שהצילנו, ועי"ז נטהרה אשה בחי' כנס"י להקב"ה הנקרא בעלה.. ותחלת בחירת ישראל לעם הי' להמשיך מראשית הגילוי לסוף המעשה, ולזה בא העומר בכוונה זו לעשות שלום כנ"ל, ולהמשיך מראשית הרצון לאחרית המעשה.. ולגלות על נפש וחומר הישראלי שהוא בבחי' טוב ורצון לה' בשרשו, ועי"ז נמשך להיות נגוף להאומות המצירים לישראל, ורפוא לישראל.. עכלה"ק.

ובל שמגלה האדם זאת ומתעקש להחיות את רצונו הפנימי לכל היותר ששייך, ואינו מתפעל מגודל ההסתר - המעכב בעדו להשתנות להיות צדיק בכל עצמותיו. הנה הגם שעוד אין בזה לבושי עוז מצד התיקון לגלות את האור בפועל ממש, הרי עם כל זה, לבסוף הקב"ה מצרפו למעשה, ע"ד שהתרבה רות להסתפח בנחלת בית ה', ע"י רצון הכי פנימי שלה במסי"נ, והקב"ה הזמין לה גואל בדרך נס, ואשר ממנה יוצאת נשמת משיח בן דוד שיבוא ויגאלנו במהרה.

עומר שעורים - להבחין הרצון, הגם שהקב"ה יודע תעלומות לב, רק להורות חבתם ורצונם הטוב נגד כל העולם כי רצונם תמיד הי' לטוב לה', וכמו"ש בזה"ק שבדק אותם במים, אם לא נטמאו נשמותיהם במצרים ולא נתערבו האנשים בגויי הארץ במצרים, וכמו כן נמי בדקם ע"י עומר שעורים, להודיע לבאי עולם צדקת ישראל ורצונם הקדוש [ע"ש שמפרש שהתגלות הזאת בשם ע"ב].

כמו בעת יצי"מ, כן בכל שנה,
מתקנים לגלות רצוננו הטוב לה'
- בעומר שעורים, ולהמשיך
מראשית הרצון לאחרית המעשה

והנה אף אחרי יצי"מ כל זמן שלא נתקן הכל, כאשר אנו מצפים בגאולה העתידה, עדיין אין הכל בכירור יפה, ונתעורר יצי"מ בכל דור ודור כמו"ש חז"ל - והקב"ה מצילינו מהקמים עלינו ומיד המיצר - ביד חזקה כמו"ש - אלולי הקב"ה עזרו לא היה קיום נגד היצר והאומות, וצוה הקב"ה בהבאים לארץ להתחיל התיקון בארץ הקדושה - להעלות העומר שעורים לרצון לה', [וממחר"ת

ד.

ועבודתינו הוא להעלות אותן הכלים הנשברים (עם הרפ"ח ניצוצין שנפלו עמהם בכדי להחיותם) ולתקנם במקומם, ואז יזכו לבחי' מלך השמיני מלך "הדר" הנמנה שם לאחר השבעה מלכים דמיתו (ואצלו לא כתיב מיתה) דהוא מורה על התיקון השלם שיבוא במהרה.

ובזה ביאר המגיד ז"ל בספרו הק' שארית ישראל (שם הגהות על הרמב"ן פ' ויחי) את הפסוק הנאמר ביוסף, כששלח את העגלות ליעקב אבינו - וירא את העגלות (בראשית מה, כז), וז"ל "הנה העגלה ערופה בא [ומתגלה] במצח הורג, רמז למלכין דמיתו - נחלה מבוהלת, מפני שאמר אני אמלוך, [כנ"ל, שעולם התהו ואותם המלכים שנפלו ונשברו, זה מפגם שאמרו אנא אמלוך], ולכן הם כמו עגולין שאין מקום להתחבר זה בזה [והמה אורות גדולים דתהו, מצד אורות דעיגולים, ולא מצד אורות התיקון כצורת הפרצוף - כסגול, שהדעת, התפארת והיסוד, מדותם האמצעית יחברם], ולא פנים בפנים, ומשם הגלות. ואחר כך - יוסף ששמר חברית והתעורר למלך הדר, והוא להחזיר הכל לבורא ית', כי הכל מאתו ולהדר' פנים בפנים. ולכן אצלו

יוסף ציס"ע שמסר נפשו על הקדושה, המשיך ליעאע"ה 'עגלות' והוא השגה שיתגלה ויתבהר לפניו שכל ההסתר, יהדר ויחזור להאיר בפניו בבחי' פנים בפנים

והנה כבר ביארנו כו"כ פעמים ענין שבירת הכלים ונחזור עליה בקצרה, והוא, שקודם שהאציל האור א"ס ב"ה ד' העולמות, אצילות, בריאה, יצירה ועשייה, היה סדר עולמות הנקראים 'עולם התהו', ששם היו האורות גדולות יותר מן האורות המאירים מהאור א"ס ב"ה לסדר עולמות של עכשיו (דעכשיו נתכסו האורות ביותר כסויים), ולגודל הארתם היה שם 'שבירת הכלים', היינו שלא נתכללו אחד בהשני, והיה כל אור בבחי' 'אני אמלוך' (ע"ד משל, מידת וספירת 'חסד' היה מאיר בחינת חסדים בלי גבול וצמצום של גבורה, והגבורה היה משפיע רק דינים בלי התכללות של חסד וכדו'), וממילא לא היה בכח כליהם לסובלן, ונשברו ונפלו בסוד ה'ז' מלכים דמיתו' הנמנים בפרשת וישלח (בראשית לו, לא), כדכתיב שם, 'ואלה המלכים אשר מלכו בארץ אדום לפני מלך מלך לבני ישראל', ואח"כ מונה הפסוק שבעה מלכים אשר מלכו ומתו.

ג. ובדברי הימים כתיב גם על מלך הדר שמת, והוא ענין אחר, ואכמ"ל.

צער הגלות – לגלות רצונינו האמיתית

וראות, ויכסה את עיניו שיכול לצמצם, ולראות את אור הכי נסתר שבתוכי כל ההסתרים.

ואכן כן עשה יעקב, שאף אחרי שעבר עליו כל הדברים הקשים, מעשו ומלבן, ופטירת רחל, ומכירת יוסף, וירידה למצרים, הנה בדרך הנגלה לכאן 'ער זעהט נישט קיין וועג ארויס' - אבל כשבא ורואה את צורת יוסף, הניח ידיו על עיניו וקרא קרי"ש, היות ודייקא אז ראה מה שפעל יוסף בתוך ערות מצרים שדייקא ע"י עבודתו יהיו לבנ"י קיום בגלות מצרים ולאורך כל השנים כמבואר כל זאת בספרי רבותינו הק"י, וראה את אור הנסתר אשר בתוך כל אלו הענינים שהיה נראים כהסתרים, וכנזכ"ל בדברי הרה"ק מקאזניץ על מה שנאמר ביוסף, כששלח את העגלות ליעקב אבינו - וירא את העגלות (בראשית מה, כז) כי ע"י הארת יוסף ששמר הברית - התעורר מלך הדר, המתקן את כל המלכים דמיתו, והוא להחזיר הכל לבורא ית', כי הכל

[מאיר] מאלו הפנים לתקן, והם העגלות ששלח פרעה מעורף (עפ"י הידוע שעיקר אחיזת פרעה היתה בהעורף), ושברם, ומהדרו לפנים ומתקנם. וזהו לשאת אותו [להגביהם] ואז - ותחי רוח יעקב" עכ"ל.

ביאור הדברים הם כנ"ל, כי כל סיבת התהוות המסך נגד פנינו, לכסות את אור השמש כי טוב אשר הבורא ית' מאיר בכל הבריאה כולה, זה רק כדי להקטין את האור [שלא יהיו כאורות גדולים דתהו], וכדי שיוכל הדעת לקבלו כפי ערכו וכפי השגת הביטול שבו, [ולא יפלו מפאת שיאמר אנא אמלוך - ולהתרברב כשיקבלו אור הגדול יותר מכליהם שנפגמו, ויסנוורו מגודל האור ח"ו].

הסיבה שיעקב קרא קריאת שמע בעת שנפגש עם יוסף, אבל יוסף לא קרא

וזהו הענין שהאדם מניח את ידיו על עיניו כשאומר 'שמע ישראל' והוא שלא יתפעל מכל ההסתר שענינו

ד. וז"ל השל"ה הק' (דרוש 'צאן יוסף' פר' וישב פרק תורה אור) "ויוסף היה רושם לישראל, ולולא יוסף אזי חס ושלום עדיין אנחנו היינו משועבדים, ויוסף פתח זה הפתח כי רב גבוריה, והקדוש ברוך הוא שלח רפואה קודם למכה, דהיינו שלח את יוסף קודם השיעבוד של ישראל, ולאחר השיעבוד יצאו ביד רמה, ואז נעשו ישראל לעם מיוחד, ובחר השם יתברך בהם לעם עד שצלחו למלוכה. כי מלך באמת הוא דוד מלכנו משבט יהודה, ואילו לא הקדים מלכות יוסף במצרים לא היה מעולם מלוכת יהודה, כי לא היו ישראל לעם חס ושלום".

וע"ע בבאר מים חיים (פר' בלק), "והענין הוא, על פי הנודע לחכמי לב שמה שסיבב שמו הגדול והנורא יתברך בנסיון יוסף באשת פוטיפר, הכל היה בכדי

צער הגלות – לגלות רצונינו האמיתית

טו

יחודא עילאה, וברוך שם וכו' על יחודא תתאה". ובענין ב' בחינות היחוד האלו מבואר מדברי רבותינו הק"י, שבחינת יחודא עילאה הוא בחינה מצד מעלה, שהכל אחד באחדות גמור, ואור אין א"ס ב"ה מאיר בבהירות והכל בטל אצלה. ובחינת יחודא תתאה, הוא השגתנו כאן בעולם הזה שאנו בתוך גבולות

מאתו 'ולהדר' פנים בפנים. ולכן אצלו [מאיר] מאלו הפנים לתקן, והם העגלות ששלח פרעה מעורף, ושברם, ומהדרו לפנים ומתקנם. וזהו לשאת אותו [להגביהם] ואז - ותחי רוח יעקב.

וביתר עומק יש לבאר הענין עפ"י מש"כ בזהר (בראשית יח): שפסוק שמע ישראל וכו' מורה על

לישר דרך לפני בני ישראל שלא ישקעו ולא יטמאו ח"ו בטומאת מצרים עד שלא יהיו יכולין לצאת משם לעולם. וכמאמרנו בהגדת לילי פסחים ואלו לא הוציא הקב"ה את אבותינו ממצרים הרי אנו ובנינו וכו', כי עיקר צאת ישראל מן הגלות הוא יציאת נשמותיהם מן הקליפות שהאומות נאחזין בהם, וכשישראל זוכים במעשיהם ומוציאין את הנשמות מן הקליפות אז ממילא יצאו גופיהם מן גופות האומות. ואין דרך אחר ביציאה מהגלות כי אם באופן זה, כי כל עיקר שיעבוד ישראל תחת האומות הוא עבור שיעבוד נשמותיהם תחת יד הקליפות חיות האומות, ובכל מדינה ומדינה מקום שנשמות ישראל האלה הדרים שם, משועבדים תחת הקליפות הללו חיות האומות השוכנים שם, אז ממילא גם הגופים הללו משועבדים תחת הגופים האלה ורודים בהם כרצונם. וכשישראל זוכים להוציא נשמותיהם מן הקליפות, ממילא יצאו גם הגופים מגופי האומות. והנה ישראל במצרים על ידי העינוי הקשה זכו להוציא נשמותיהם מן הקליפות. ואולם אם היו ח"ו נכשלים שם בעריות ובבעילות בת אל נכר, אז לא היה אפשר להוציאם משם בשום אופן כי היו נופלין לתוך עמקי הקליפות עד שאול תחתית. ואך פלא והפלא היה שם ששים רבוא ישראל הם ונשיהם כולם נשמרו ונגדרו בדבר הזה ולא נכשל אחד מהם. הגם שלא היה להם אז התורה כלל והיה ביניהם עובדי עבודה זרה, מכל מקום בזה נגדרו ונשמרו, ובזכות זה יצאו ממצרים כמאמר חז"ל (ויקרא רבה שם). ואמנם זה שישראל זכו לזה להיות נשמרים רד"ו שנה מתאור קשה הזו ובפרט במצרים ששם תוקף הקליפה הזו שעל כן נקרא ערות הארץ, ועל כן היו המצרים שטופי זמה למאוד, הכל נמשך מכבישת הדרך שכבשו אבותינו במצרים בזכות נסיון יוסף שלא שמע אל אשת פוטיפר נגדרו ישראל בזכותו".

ה. ועיין בספה"ק תניא, בשער היחוד והאמונה האריך בזה הענין הרבה. ובעיקר בפרק ז' כשבא לבאר את דברי הזהר האלו.

ו. ובמיוחד בספרי מרן בעל התניא זי"ע (וכו מבואר הענין בספר נפש החיים, עיי"ש ותמצא נחת).

צער הגלות – לגלות רצונינו האמיתית

וזאת נחמתנו ועבודתנו בעבודת התיקונים בגלותא, שמתוך הצר ומצוקה, הגורמת לנו 'לב נשבר ונדכא' נהיה זאת תיקוננו, ע"י שנדע כי בהם עצמם נסתרה גילוי אלוקות. ובפרט ביום שבת קודש שמאיר בו נחלת יעקב בלי מצרים' אזי אף כל ההסתרים [וכאור הלכנה שנראה כעיגול המסבב בפנ"ע] הרי עכשיו מתעלה כל הבריאה (ע"ד עליית העולמות בשבת), ואתכלל אור הירח באור השמש, ומאיר בפני האדם שגם דרך כל ההסתרות מאיר מאור השמש הבהיר.

וע"ד שביאר בספה"ק אהבת שלום (אמור ד"ה או יאמר והכהן הגדול) לבאר מאמרנו בנוסח 'לכה דודי', 'שמור וזכור בדיבור אחד, השמיענו אל המיוחד, ה' אחד ושמו אחד, לשם ולתפארת ולתהלה', כי הכוונה ע"פ מאמר חכמינו ז"ל (פסחים ג.) 'לא כעולם הזה העולם הבא, העולם הזה נכתב בהוי"ה ונקרא באדני', אבל לעולם הבא כולו אחד נקרא בהוי"ה ונכתב בהוי"ה'.

"וזהו על דרך הזוהר הקדוש (ח"ב קלד.), ששמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד הוא יחודא עילאה, וברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד הוא יחודא תתאה, ואותיות ועד הם בחילוף אתון אחד, עיין שם שהוא יחוד, וצריך להיות בהצנע, בכדי שלא יתאחו החיצונים, ולא יהיה

של מקום זמן וכו', והאור א"ס אינו מאיר בגילו כ"כ ונראה כאילו הבריאה הוא דבר נפדר מהבורא ח"ו, וההנהגה הוא מצד שהקב"ה ברא את הברואים ומחיה אותם, ומצוה עליהם לשמור ולעשות את דברו וכו'.

ובזה מבואר הסיבה שדייקא אז היה יעקב עסוק בקריאת שמע ובשמכל"ו והוא בכדי לאחד את העליונים והתחתונים, את הגילוי וההסתר כאחד היות והכל מוקשה אחת הוא. אבל לא כן יוסף שכבר ידע והשיג את כל זאת מתוך עוצם צרתו כי כולו מאוחד ומיושר באחדות הפשוט, ולזה לא קרא יוסף אז קרי"ש. אבל כל זה נתגלה ליעאע"ה רק עכשיו, כי הגם כי יוסף הורד למצרים, וכן השבטים עשו מה שעשו, הנה התעצם יעקב אבינו להתייחד ולדעת 'או אלעם שמומט הונדערט פראצענטיג, און אויפן שענסטן אופן' וממילא קרא אז קרי"ש.

כח התחזקות הלזה, נטוע בכל איש ישראל, להעצים עיניו ולא להתפעל מכל ההסתר, ובפרט ביום שב"ק

ובח זה נטוע בכל איש ישראל, בכח האבות, 'עם איז אייננפלאנצט אין יעדען אירישען הארץ' שיוכל לראות עד היכן הוא התפשטות העולם הגשמי, וברנע שמעצים את עיניו יוכל לצמצם לעבור את המסך, ולראות את אור הטוב שמאיר דרכו.

ליחוד האמיתי, כמו לעתיד במהרה בימינו, שיהיה ה' אחד ושמו אחד, בלי שום תערובת רע כלל וכלל. לשם ולתפארת ולתהלה". עכלה"ק.

צריכים לכוון בפסוק 'פותח את ידך' אשר מצד הקב"ה משפיע בכל עת, ולא יכוון כמה ישפע בפועל ממש

והנה זהו הכוונה במה שמכוון האדם בכל יום כשאומר 'פותח את ידך ומשביע ל'כל חי' ר'צון, והוא ר"ת רחל – השכינה הק' -, והיינו שהקב"ה רוצה בכל עת וזמן להשפיע ולהשביע לכל חי בהארת השכינה בחי' רח"ל, אך שזה בהצנע [ולזה מכוונים בבשכמל"ו], אמנם אם האדם רק יסתכל על לבושי הפרנסה עצמה, אזי למעשה מלביש עצמו בלבושי הסתרים, ואין האור יכול להאיר

להם שום קטרוג. מה שאין כן לעתיד במהרה בימינו, אזי יהיה ביטול הרע לגמרי, ולא יהיה שום קטרוג בעולם, כמו שנאמר על העתיד (זכריה יג, ב) ואת רוח הטומאה אעביר מן הארץ, וביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד (שם יד ט), ושמו הוא מלכות כנודע, ויהיה אז יחוד האמיתי בלא שום תערובת רע כלל וכלל, מחמת ביטול הרע בשורשו, ואין מעכב.

והנה בשבת קודש, שהיא מעין עולם הבא (ברכות נו ע"ב), גם כן כל דינין מתעברין מנה, ואיחי אשתארת ביחודא דנהירו קדישא (זוהר ב קלה ע"ב)¹. וזהו שמור וזכור בדיבור אחד, פירוש שבשבת קודש, נכללים גבורות בחסדים [כי נכללים מצוות לא תעשה במצוות עשה ע"ש מובא בהערה], ונעשה הכל אחד. השמיענו אל המיוחד, ה' אחד ושמו אחד, רומז

ז. ע"ש שזה מחמת הגבול שגבלו הראשונים בתחום שבת. תחום אותיות חותם המלכות, בלי שום מגע זר (לקו"ת פ' בשלח. טעמי מצות תחומין), וכל הרע נכרת ונתבטל בשורשו. ומחמת ביטול הרע בשורשו ואין מעכב, יכול להיות היחוד כמו לעתיד. ועל כן שבת היא רזא דאחד (זוהר שם). אחדות האמיתית:

ומפרש כי הנה נודע דשמור איהו לנוקבא, מצוות לא תעשה, בחינת גבורות, וזכור איהו לדכורא, מצוות עשה, בחינת חסדים (עי' זוהר ב קסה ע"ב). ובשבת קודש נמתקים הגבורות בחסדים, ונכללים מצוות לא תעשה במצוות עשה, כי כל המקיים את השבת כאילו קיים כל התורה כולה (עי' זוהר ב מז. ירושלמי ברכות א ה), וממילא נכללים מצוות לא תעשה במצוות עשה, ונעשה הכל אחד, ונעשה מן גבורות חסדים, והכל חסד בלי שום תערובת רע כלל:

ועל כן כתיב שמור קודם לזכור, להורות, שבשבת קודש הגבורות, מצוות לא תעשה, הרמוזים בשמור, נכללים בזכור, הרמוז לחסדים, מצוות עשה.

צער הגלות – לגלות רצונינו האמיתית

הקב"ה בונה את כלי האדם לקבל השפע, באופן זה דייקא שיהשוב כי אבדתי בעניי, שבוה מתבטל האדם, ומשיג ברצונו הכי פנימי - אור ורצון הכי עליון

אמנם לא מחשבותינו מחשבותיו, איש בער לא ידע וכסיל לא

יבין את זאת. כי כן דייקא עלה ברצונו הפשוט ית', זיי צו בויען אויף דעם אופן דוקא, ודייקא מתוך זיכוכים הללו יתגלה בו אורות הכי עליונות היוצאים מרצון העליון שלא מתגלה זולת באופנים ההסתרים הללו, ולזה - רצון מספר מש"ה. וכן רשב"י נשמת משרע"ה, ונקרא בזוה"ק 'שבת שבתון' דא רשב"י, והוא הגם שכל השבוע גם היה אצלו בחי' שבת, כי לא עסקו בשום מלאכה, אבל העיקר שהאיר בהם סוד שבת שבתון [אור הכתר דיוהכ"פ], והרגיש רשב"י סוד מנוחה ושמחה הכי נעלה אף בתוך צר ומצוקה. ואז באופן פתאומי כשנגמרה הי"ג שנה, יצא אור הכי נעלה והתגלה אור השמש בבהירות הכי גדולה מימות עולם.

ובאמת לולי צער הגלות לא היה לנו את גילויי רשב"י, אפשר שהיה תנא פשוט, אבל שיזכה לבחי' - מאן פני ה' דא רשב"י, זהו הפנים - שמשרע"ה ורשב"י היו שווין בהם, כי קרן אור פני משה, וזה פנים שזכו אחרי כי זיככו את כל לבושם, ע"ד שרשב"י אף לא ישב עם לבושיו כל השבוע, כי סגי להם בלבוש דק'

כראוי, ומה שהאדם צריך הוא להתעמק להסתבל בפנימיות, שאין בצורך שפע זו, כי אם שיאיר בנו אור השכינה הקדושה, ויכוון שיפתחו עיני רחל, 'און מען זאל זעהן קלארע זאכן' ואזי בדרך ממילא יושפע כל טוב.

רשב"י זכה לשבר כל המסכים, ולקבל שפע הכי עליונה, ע"י מה שעמד בנסיון לא להתפעל מן ההסתר

וע"ד זה היה אצל ר' שמעון בר יוחאי, שהתבטל לגמרי, וזכה להמשיך את אור הכי נעלה אף במצב של הסתר ובזמן שהאימא מסתרת ומתעלות, והוא שבאמת היה חי במצב של כולו הסתר, אבל כל שיבוא איש צדיק, 'און עם שמעלט זיך אוועק א מענטש און א מצב - איינער אליין, ער זיצט 13 יאר אליין - אן חברים וידידים. והרי אדם רגיל יחשוב - וואו זענען מיינע חברים, וואו איז מיינ לעבן, א נארמאלער מענטש וואלט דאס נישט געקענט דערהייבן.

וכמו כן אצל משרע"ה - היה נע ונד למשך 65 שנה, אחרי שעשה לטובת ישראל, והרג את המצרי בשם המפורש, די אלע יארן וואלעגענערט ער זיך, קיינער ווייסט נישט וואו ער איז, א מענטש טראכט, וואו זענען מיינע חברים, וואו קען מען שטייגן און וואקסען אויף אזא מצב.

יצע הגלות – לגלות רצונינו האמיתית

ורצונו לרצון ה', וע"ד שהתגלה באור של רשב"י כנ"ל, בזה זוכה שיפתחו לו כל התרעין כנ"ל מדברי הרה"ק מקאזניץ, כי למי שמתבטל, ואין ההסתר מפריע לו כלל, אזי נפתחין לו כל הפתחין, וע"ד שקטן בא לפני אמו בכל עת, ומגיעים הכן ליום מתן תורה - להתאחד אחד באחד ממש.

העבודה בגילוי רצון הפנימי באמת, הוא אף כשאנו מצליח לגלות בפועל ממש, אחרי כי הטרדות מקיפין אותו לבלבלו, הרי הקב"ה מצרף מחשבה למעשה, וזה עצמו נחשב כעומד בנסיון וזוכה להשיג אור ורצון הכי עליון

וממילא על האדם להתחזק שאף זאת עצמו כי האדם מגלה רצונו הכי פנימי להתקרב להקב"ה, רק שבכל זאת - עוד חומר הגוף מפסיקו מלהתאחד בדרגת הצדיקים הקדושים הנ"ל, וכאמור לעיל - כי לא מחשבותינו מחשבותיו, שהוא ית' ורצונו חד, ואין כח חסר פועל, אבל האדם אף אחרי שיש לנו מחשבה טובה ורצון עמוקה להתקרב להקב"ה, הרי כשכח הסבל מרוב הצרות וטלאות וטרדות הזמן המבלבל אותנו בכח החומר הגס שלנו, און דער מחשבה פון א מענטש איז משועבד צום גוף, און ווערט קאנטרילרנט,

הרוחני, כזכ"ל [לגבי משרע"ה] והם השיגו 'אז אלעם פירט דער אויבשטער', והשיגו בכל עת מה שהשיגו כל ישראל בעת מתן תורה שנאמר אז, נפשי יצאה בדברו, היינו שהתגלה שכל יגיעה ויגיעה היה כדאי, ובכל מסי"נ כשנפשי יצאה בדברו, הזדככו להשיג אור הכי נעלה בלי לבושים וכיסויים, וע"ד שהאיר בעת קבלת התורה אשר ראו כל אחד - קלאר קלאר קלאר מיט א בהירות הדעת, כי אנכי ה' אלקיך, וזה קלי ואנוהו בכל עת.

מיום ל"ג בעומר, אחרי שהזדכך הלב בל"ב ימים, מתעלין בטו"ב ימים - לגלות רצון הטו"ב הכי פנימי שבאדם

ולפי"ז ביארנו" את חשבון הימים שלאחרי ל"ג בעומר, וכידוע מה שפי' הספרים שימי הספירה מתחלקת ל"ב טו"ב, ל"ב ימים לפני ל"ג בעומר, ואחרי זה עוד טו"ב ימים. והוא כי בימים אחרי יום ל"ג בעומר, שביום זה ג"ל עיני ואביטה', וכו עובר האדם ממצב של הארת הלב בגלוי, לימי רצון' בהארת המח שבראש. וכמו שיש ענין של לב טוב' כן יש ענין של רצון טו"ב', והיינו שאף בזמנים שאין לנו גילויים בהארת הלב, אבל האדם מסכים למסור נפשו

צער הגלות – לגלות רצונינו האמיתית

אמת'דיגע געפיל, און אן אמת'דיגע
 הרגשה, והוא באופן 'אז דאס איז
 געוואנט מיט אלע הידורים, ווייל דאס
 הארץ צוהט צו וואס עך פארשטייט
 אז עס איז נאמת גוט, און עך שלאנט
 זיך להוציא הנקודה, אז דאס זאל
 מאקע זיין ברצון הטוב האמיתי. ועי"ז
 יזכה לאור העליון כי טוב, וזוכה על
 ידה להמחיש את גאולתינו ופדות
 נפשינו בביאת משיח בן דוד ובנין
 ביהמ"ק בב"א.

מתוך משיכות חומרות ורוחניות
 הלוחמות זו בזו, כך שאין הרצון יכול
 לצאת באופן המועיל [וכמו שהביא
 בזה העבודת ישראל בשם הרה"ק
 מבארדיטשוב זי"ע].

וזה עיקר עבודתינו בימים אלו לגלות
 אותו 'רצון הטוב' הכי פנימי, אף
 למי שאינו זוכה שיהיה לפניו תרעין
 פתוחין כנ"ל, אבל האדם אומר אני
 את מה שביכלתי אני עושה, ומתפלל
 להקב"ה ואומר "איך גיב ארום מיין